

Poštni Glasnik

Stanovsko in strokovno glasilo „Zveze poštne organizacij za Slovenijo v Ljubljani“.

Izhaja 1. in 15. v mesecu.

Cena: Za poštne uslužbenke po 48 kron, za druge naročnike po 60 kron na leto.

Naročnina se vnaprej plačuje. — Oglasi po dogovoru.

Rokopise na uredništvo „Poštnega Glasnika“ v Ljubljani. — Reklamacije, oglase in drugo na upravištvu lista (Gospodarski urad poštne in brzojavne ravnateljstva.)

Rokopisi se ne vračajo.

Letnik I.

V Ljubljani, dne 1. julija 1921.

11. številka.

Tovariši in tovarišice!

Današnji številki smo priložili položnice za vplačilo naročnine v drugi polovici leta. Prosimo tedaj vse one, ki so do sedaj plačali samo za pol leta, da nam po tej položnici takoj nakažejo še po 24 kron za drugo polovico leta.

Ker pa je nekaj naročnikov še na dolgu za del naročnine prvega polletja, prosimo, da hkrati poravnajo tudi ta zaostanek.

Prosimo pa točnosti! Olajšajte nam delo in plačajte takoj, da izostanejo opomini, ki stanejo denar, katerega rabimo drugod.

Če boste vsi in vsakdo storili svojo dolžnost, nam bo mogoče list ne samo obdržati, ampak z novim letom tudi povečati. List bo postal še bolj potreben ko doslej, ker bo moral z vso odločnostjo stopiti v boj za pragmatiko, ki je za nas sedaj najvažnejša.

Izvojevali smo pragmatizacijo nepragmatičnega osobja. Izenačenje plač po posebni uredbi, kakor smo si jo zamislili, tudi izide. Dosegli bomo pa še marsikaj.

List dela za celokupnost in zato je dolžnost celokupnega poštne uslužbenstva, da list podpira s tem, da se nanj naroči. Omenili smo že v zadnji številki, da niti polovica naših tovarišev in tovarišic še ni naročilo lista.

Danes polagamo tudi onim na srce krasno besedico vzajemnost s prošnjo, da je ne preslišijo.

Uredništvo in upravništvo.

J. T.

Internacionala pbt.

Ko sem bil lani službeno poslan na Dunaj, sem imel priliko stopiti v pisarno tajništva »Internacionala poštne, brzojavne in telefonske nameščencev«. Prav takrat so pripravljali pripravljalni kongres, ki se je vršil 5. in 6. februarja na Dunaju. Povabili so nanj tudi mene, ker pa, žal, nisem imel nikakega pooblastila, še manj pa kakih navodil od »Zveze«, se kongresa nisem mogel udeležiti. To sem tudi izjavil in svetoval, naj se obrnejo na »Zvezo« v Ljubljano, kar so tudi storili. Pri nas doma pa je bilo tedaj toliko drugih skrbi, da »Zveza« ni mogla misliti na udeležbo. Kongres je bil pa tudi brez nas dobro obiskan. Zastopane so bile te države: Belgija, Nemčija, Francija, Holandska, Italija,

Švica, Češkoslovaška (deloma) in Avstrija. Mnoge organizacije so se pismeno ali brzojavno oprostile.

Predsednik »Gewerkschaftsverbanda« je otvoril sejo in se zahvalil italijanskim in francoskim tovarišem, ki so kongres organizirali. Izrazil je željo, da se združijo vsi pbt. nameščenci neglede na sovraštvo, ki ga je vsekala v srca vojna.

Dunajski župan Reumann, ki je bil pri sestanku seveda tudi navzoč, je prinesel pozdrave večine občinskih svetnikov. Menil je med drugim, da ta kongres dokazuje nesmrtnost delavske internacionale. Želi, da delegati odneso seboj vtis, da v srcih Dunajčanov ni sovraštva. Gospod župan bi bil bolje povedal, če bi bil rekel, da je Dunaj tako oslabil, da ne more več sovražiti.

Za njim sta govorila še dva avstrijska poštarja, potem pa tujci. Poudarjali so vsi odgovornost proletarijata, katerega dan skoro nastopi. Iz vseh govorov je posneti, da je na tujce zelo vplivala skesana okolica. Zasmilila se jim je Avstrija. Italijanski delegat d' Eramo Cleto se je še celo obregnil ob Clemenceau-a, češ da je ustvaril krivično senžermensko pogodbo. Italijan je pač hinavec. Holanec Noordhoff je Dunajčane tolažil z živilskimi vlaki, ki jih bo Holandska pošiljala Avstriji.

Značilni za ta kongres sta dve resoluciji. Prvo so formirali nemški tovariši iz Rajha in je bila soglasno sprejeta. Slove takole:

Pripravljalni kongres evropskih poštne organizacij pošilja pozdrave vsem evropskim bratskim organizacijam.

Obsoja vsako vojno in njene grozovitosti, pa tudi vsak čin, ki bi jo mogel povzročiti.

Drugo resolucijo sta sestavila Francoz Lartigue in Belgijec Fraiture. Sprejeli so jo vsi razen Nemcev iz Rajha. Delegat Mischon iz Švice je bil previdnejši in sploh ni glasoval. Ta resolucija se glasi:

Delegati poštne organizacij, zbrani dne 2. februarja na pripravljalnem kongresu na Dunaju, pošiljajo bratske pozdrave strokovno organiziranim delavcem vesoljnega sveta.

Z zadnjo eneržijo se dvigajo proti kapitalizmu in militarizmu, ki netita vojne.

V imenu svobode narodov in njihovih pravic nad samim seboj protestirajo proti blokiranju Rusije, proti belemu terorju, ki vlada na Madžarskem in proti pogojem, pod katerimi je bila ustvarjena avstrijska republika.

Takih resolucij bi gotovo nihče od nas ne pričakoval. Zapisal sem jih, sodbo o njih naj si pa napravi vsak tovariš sam.

Mnogo nismo zamudili, ker se nismo udeležili tega kongresa. Naša previdnost je bila potrebna, zakaj mi živimo v državi, ki ni pijana zmage in tudi ni premagana.

Prejel sem tudi poročilo o sestanku, ki ga je imel izvršilni odbor dne 15. in 16. junija 1920 v Bernu. Na tem sestanku so sklenili, da se pretrgajo vse vezi z Budimpešto. Znak protesta proti belemu terorju. Odbor je pooblastil Dunajčana Zelenko in Maierja, da nadzorujeta zvezo med Dunajem in Pešto. Gospodje so poslali tudi protestno brzojavko na ministrski svet v Pariz. V tej so zahtevali za francoske tovariše popolno društveno svobodo. Tajnik Maier je tudi prečital pismo, ki ga je dobil od društva v Libercih. V njem se češki Nemci pritožujejo, da jih vlada zaradi društvenega gibanja zatira in premešča. Pooblaščajo Maierja, da energično protestira pri ministrskem svetu Češkoslovaške. Prosijo tudi, da se ta reakcija v Češkoslovaški obelodani po časopisih.

O čem so na sestanku in pozneje na kongresu v Milanu še sklepali, za sedaj ne bom govoril. Če bom videl, da je za stvar kaj zanimanja, se bom pečal s tem podrobneje. Povedati pa moram, kaj sem storil, da pridem vsaj za svojo osebo popolnoma na jasno, kakšne smotre naj bi imela naša internacionala, in kaj bi bilo bolje, da se jej pridružimo ali ostanemo izven nje. Zase sem po informacijah dobil prepričanje, izraziti ga pa nočem. Zdelo se mi je potrebno in obrnil sem se na tajništvo internacionale. Prosil sem ga za razna pojasnila. Na to mojo prošnjo mi je gospod tajnik vljudno in točno odgovoril. Mislim, da je najbolje, če dopis iz francosčine prevedem na slovenski jezik. Slove približno takole:

Prejel sem Vaše pismo. S pismenim odgovorom Vam pošiljam obenem tudi brošure, ki jih je doslej tajništvo izdalo. Poročilo o milanskem kongresu je še v tisku. Ko bo natisnjeno, Vam ga tudi pošljem. V poročilu tajništva za milanski kongres, katero sem tudi pošiljki priložil, pa lahko posnamete razvoj naše internacionale.

Naše gibanje se je razširilo na vse večje poštne organizacije vseh večjih držav. Naj omenim posebno veliko angleško organizacijo »Union of Postoffice Workers« (Zveza poštних nameščencev), katere tajnik je I. W. Bowen, ki je hkrati tudi član izvrševalnega odbora. Potem francoska organizacija »Fédération Nationale des PTT« (Zveza pbt. nameščencev Francije), katere tajnik, tovariš Léon Digat je tudi član izvrševalnega odbora naše internacionale. Tri velike nemške organizacije, v katerih je včlanjeno do 200.000 članov, ki so poslali v izvrševalni odbor tovariša Hüberta Lenza. Iz Italije je pristopila k nam »Federazione Italiana dei Sindacati Postelegrafonici« (Zveza italijanskih pbt. društev). Organizacija Belgije »Syndicat National des Ch. P. T. T. a Bruxelles« (Društvo pbt. nameščencev Belgije v Bruslju), katerega zastopa

v izvrševalnem odboru tovariš Fraiture. Naposled še vse švicarske, holandske in argentinske organizacije.

Vprašate me zaradi češkoslovaških in poljskih organizacij. Od prvih je že naš član »Svaz obecnich zemskych a státnich zrizencu sidlem Praha (Zveza vseh deželnih in državnih nameščencev s sedežem v Prahi)* in »Gewerkschaft der Postler, Reichenberg« (Društvo poštних nameščencev v Libercih). Sem tudi v stikih s »Češkoslovenska Unie«, katero ste v dopisu omenili. Moram pa žal priznati, da je bilo vse moje dosedanje prizadevanje, da bi jo pripeljal v našo internacionalo, zaman. Čujte torej zgodovino vsega mojega truda, da bolje povem, vseh naših nespornih umljenj. 24. septembra 1919 sem pisal tej »Poštovni Uniji« prvo, 5. februarja 1920 pa drugo pismo, da bi jo zainteresiral za naše gibanje. Odgovora ni bilo. Tudi na povabilo k posvetovanju na Dunaj »Poštovni Unie« ni odgovorila. Pri tem posvetovanju so se bili predstavili tovariši od »Gewerkschaft«, tovariši »Svaza« so pa javili svoj pristop brzojavno. Zaradi tega je češkoslovaška vlada dovolj kruto preganjala tovariše od »Gewerkschaft«. Prestavila je vse funkcionarje ali jih je pa drugače disciplinarno kaznovala. Protestirali smo pri vladi mi, »Poštovni Unie« pa navzlic svojemu vplivu ni storila za svoje tovariše prav ničesar. Pozneje smo 6. oktobra povabili »Unijo« na kongres v Milan. Žal, tudi v Milan ni poslala nikogar, čeprav bi bil tam že prav kratek pomenek razpršil vsako nespornost. Dospelo je na predsednika tega mednarodnega kongresa samo pismo, v katerem je »Unie« zagovarjala postopanje svoje vlade in dolžila svoje preganjane sobrate. Na naš odgovor, ki smo ga jej poslali 12. novembra, ni odgovorila. Vidite torej, da smo storili vse, da bi pridobili za svoje gibanje tudi te tovariše. Ker se nam to ni posrečilo, izjavljam, da smo še vedno pripravljeni, da ponovimo vse napore in vsakršno prizadevanje, da prepričamo in pridobimo tovariše »Unije«, kakor tudi vse druge tovariše vesoljnega sveta.

Če se ne motim, ovira posebno dvoje nespornih umljenj tovariše »Unije«, da nam ne morejo zaupati. Najprvo naše sorodstvo z delavskim gibanjem. Morda domnevajo, da gremo v gotovo politično smer. To ni res. Smo mednarodni in izključujemo vsakršen šovinizem. So pa pri nas popolnoma nevtralne organizacije, ki niso združene z osrednjimi delavskimi organizacijami.

Druga točka je skoraj gotovo stara mrznja do sedeža naše internacionale, do Dunaja. Rojen Moravan sem in moji starši so državljani češkoslovaške republike. Imam torej pravico, da govorim kot poznavalec razmer. Povem Vam odkrito, da mesto Dunaj ni več tisto mesto izza časov monarhije. Sploh je pa sedež postranska stvar, ker tu ne gre za eno ali drugo mesto, temveč za internacionalo, ki mora čuvati mednarodna

* Gotovo so tu mišljeni samo poštni nameščenci.



Ne kupujte importiranega inozemskega mila, kajti to milo je veliko dražje. Vsaka gospodinja mora dandanes štediti, zato naj rabi samo

ZLATOROG-MILO

katero je v kakovosti vsem importiranim milom zajamčeno enakovrstno, ako ne boljše.

Glavno zastopstvo za Kranjsko:

R. Bunc in drug, Ljubljana, Gosposvetska cesta številka 7.



Zlatorog

(33)

čustva korporacij, ki k njej spadajo, pa prav ničesar drugega.

V prav dobrih odnošajih smo z »Zwiazek Zawodowy Pracownikow Poczty, Telegrafu i Telefonu Rzeczypospolitej Polskiej u Warszawie« (Strokovna zveza poštних, brzojavnih in telefonskih nameščencev poljske republike v Varšavi). Pa dopisovanje nam ne gre prav od rok. Moral bi najprej poznati poljski jezik, pa ga poznam žal premalo.

S tem je bilo pismo končano.

Pisal sem tudi »Poštovni Unie« ter sem jo prosil, naj mi sporoči, kakšno je njeno stališče glede internacijonalne. Čakal sem dolgo, pa zastonj.

Morda se »Uniji« sploh ne zdi vredno, da bi razpravljala o tem. Predstavljam si češke tovariše, kako jih prešinja do kosti najprej državna misel. Nov lep dokaz za to. Gotovo so užaljeni zaradi protesta, ki ga je »Internacijonala« poslala češki vladi. Kdor dobro pozna češke Nemce, bo pa tudi vedel, da niso državo-tvorni element češke države. Zdaj gredo v vsako internacijonala, čeprav imajo še vedno prokleta malo mednarodnega čuta.

Napisal sem nekaj o tem vprašanju v najboljši nadi, da se o tem razvije debata. Pričakujem jo tudi v drugih tovariških listih naše države, ker ne bo samo ljubljanska »Zveza« odločala o pristopu k internacijonali.

Vprašanje ni posebno nujno. Treba pa se bo počasi le odločiti za eno ali drugo. Ko dobimo ponovno povabilo, se spodobi, da odgovorimo, če pristopimo, ali pa navedemo svoje pomisleke. Le tako nas bodo povsod smatrali za organizacijo, ki dela in hoče biti ugledna.

Strokovni del.

I. NAPOTNIK:

»Hughes-ov brzojavni aparat.«

V »Poštnem Glasniku« je v štev. 6, 7, 8, 9 in 10 izšla kritika o izdaji moje brošure »Hughes-ov brzojavni aparat«. Dvomim, ako gospodje kritiki zares dobro poznajo Hughes-ov aparat, ker bi v tem slučaju sodili samo iz stvarnega stališča in se ne spuščali tudi na osebne napade.

Na Dunaju sem imel priložnost seznaniti se z različnimi pripravami o brzojavu in sem to kolikor mogoče uporabil. Učil sem se in pisal veliko o brzojavu, seve v nemškem jeziku, ker je bilo to poprej povsod običajno.

Ko smo leta 1918 dobili Jugoslovani lastno državo, sem odpotoval z veseljem v svojo domovino z namenom, da tu vse kar sem si drugod pridobil uporabim v prid svoji domovini. Mirno sem delal na svojem mestu do časa, ko so mi poverili mesto za prožno nadzorništvo in od tega časa sem opazil od gotovih strani osebno nasprotovanje.

Da smo bili potrebni te brošure so kritiki sami pripoznali in je bilo treba z delom začeti. Moja knjižica je napravila mogoče zaradi tega neprijeten vtis, ker gg. kritiki niso iz lastne inicijative sami s potrebnim delom začeli. To jim pa tudi ne zamerim, temveč sem jim za njihovo sedanjo sodelovanje četudi v kritični obliki, hvaležen.

Moja brošura »Hughesov brzojavni aparat« je prvi slovenski strokovni poizkus pri brzojavu. Jaz nisem nikomur zabranil, da bi se tega dela kdo drugi poprijel.

Kar se tiče korektorja, mislim, da bi gg. kritiki, ako bi sami to knjigo izdali, tudi ne izhajali brez njega. Bolje bi bilo, da bi bili tozadevni in že prej omenjeni

osebni napadi izostali, ker s tem ni storjena nobena korist. Čudim se tudi, da si gg. kritiki v svojih izvajanjih sami nasprotujejo. Prosil bi kritike in bi jim bil zelo hvaležen, če mi najdejo boljše izraze. Da jaz brošure nisem predložil anketi, je stvar poštnega in brzojavnega ravnateljstva in moje malenkosti, in nezadovoljneži naj se osebno pri meni oglasijo.

Odveč je, da se izrazi, katere kritiki sami ne morejo natančno razložiti, kritizirajo. Kritiki pravijo, da si je v moji brošuri na strani 32 treba misliti: »aparat (dajalec) na glavo postavljen«. Tiskovna vzmet je naslonjena na zgornji dotik, samo da je bolj razumljivo, ker drugače lahko nastanejo očitno med razlaganjem pogrški. V knjigi, katero je izdalo trg. ministrstvo v prejšnji Avstriji o »Hughesovem aparatu«, je ta del ravno tako načrtan. Če si pa gg. kritiki mislijo aparat na glavo postavljen, jim tega ne morem braniti.

Na strani 5 ne pomeni obod (Gehäuse) stroja, dva ostenka, ampak ob kraju od vseh strani zaprt okrov pri novem Hjuzovem aparatu. Da se pri nas tako dolgo dokler se ti stari stroji ne porabijo novih ne bo nabavilo, je razumljivo. Ker pa obod pri delovanju sploh nič ne spremeni, se to ni posebej omenilo.

Gospodom kritikom se je hotelo, da so napravili iz moje slovenščine »špansko vas«. Povabim jih zdaj v to prijetno »špansko vas«, da bodo tudi oni na jasnem, kako izgleda obod Hughes-ovega aparata.

Če kritiki trdijo, da je enojno brzojavlanje temeljito predelano, dvojno pa površno, pripominjam jaz, da kdor enojno brzojavlanje le malo pozna, mu to razlaganje o dvojnem brzojavlanju popolnoma zadostuje. Pisal sem, da hočem z mojimi izvajanji samo na kratko podati le navodilo, kako je, mogoče hitro odpraviti napake, ki bi nastale pri brzojavlanju s tem strojem. Natančnejša izvajanja imam v obširnem rokopisu za večjo izdajo.

Nadalje pravijo: »Ta nesrečen udarni vijak.« Za hjuzista je ta izraz zelo razumljiv; nesrečno so ga pa gg. kritiki prekrstili. Trdijo, da »udarni vijak ne udarja na kotvo, ampak kotva obenj«. To je nerazumljivo. Če hočemo dobro razložiti, tudi kotva ne udarja neposredno na udarni vijak; na kotvi je privita ploščatna vzmet »f«. Tam kjer udarja na vijak je vzvišena. Če kotva odskoči, udari potom vzmeta na vijak. Ker se z isto vzmetjo ni vijak udarja, se imenuje »udarna vzmet«, vijak pa »udarni vijak«.

Kritizira se, »da so izrazi za nič, ker dišijo venderle malo preveč po nemškem«. Mogoče so si gg. kritiki svojo izobrazbo sami tudi pri Nemcih pridobili, torej bi tozadevnega presenečanja ne bilo treba.

Razočarani so pri »nastavni pripravi«, čita se: »Človek res ne ve ali bi se jezil ali smejal.« Volijo si pa raje smešnejši del in kritizirajo dalje »o Miklaužu«. Vi »dvoimate, da bi nas hughist razumil, ako bi mu rekli, da naj nastavi črkovno kolo«, in nimate poguma izgovoriti: Imenuje se »naravna roček«, kakor jo »mislite« imenovati. O Hughes-ovem brzojavnem aparatu gg. kritiki samo menijo: »morda«, »misliti«, »da bi bilo bolje«, »bi rajši rekli«, »se nam zdi« itd. Iz tega se vidi, da vi sami niste na jasnem.

Če hočete izraze diktirati, skličite anketo, v kateri bodo sedeli strokovnjaki, potem bomo dospeli do vsestransko zadovoljivega uspeha.

Kakor sem omenil je vsak začetek težak; prihodne izdaje bodo gotovo boljše. Ta čas ko se je čez moje prvo slovensko delo kritiziralo, sem dalje lep del o »brzojavu« prestavil v slovenščino, kateri sedaj čaka na korektorja in enketo.

Doslej smo bili zvesti odjemalci nemške kulture poslej moramo isto dobro vse kar smo od njih videli in se naučili uresničiti in razvijati svoje sile, mi ne smemo našim rojakom, kateri so si svoje znanosti pridobili drugod in sedaj hočejo dobrovojno delati, kjerkoli mogoče onemogočiti njihovo delo. Mi moramo vse sile uporabiti, le na ta način bomo naši lepi veliki domovini koristili.

To zahteva od nas poštno in brzojavno ravnateljstvo kot naša pristojna oblast.

Opomba uredništva: Ker je to odgovor na kritiko, ki jo je prinesel naš list, je uredništvo popravilo samo hujše slovniške napake. Posameznih izrazov in stavkov se ni hotelo dotikati, ker bi s tem morda nehote izpremenilo smisel tega ali onega stavka.

Organizatorično gibanje.

Zapisnik seje širšega odbora »Zveze poštne organizacij za Slovenijo v Ljubljani« od 17. junija 1921 v mestni posvetovalnici.

Dnevni red:

1. Določitev delegatov k glavnemu zborovanju zagrebške organizacije na 19./VI.
2. Volitev veselničnega odseka in določitev veselice.
3. Določitev odvetnika za našo organizacijo.
4. Slučajnosti.

Predsednik otvori sejo ob 20. uri in konstatira sklepčnost. Navzoči so tudi odborniki društva poštne uradnikov in uradnic, ki bodo odslej seje »Zveze« zopet posečali.

Tajnik prečita zapisnik zadnje seje od 20. maja 1921, ki se odobri. K zapisniku poda predsednik nekaj pojasnil.

Izmed došlih važnejših dopisov sta bila dva rešena in sicer:

Prošnji društva jugoslovanskih poštne uslužbenec v Mariboru za dovoljenje kredita 80.000 kron za nabavo premoga za tamošnje člane, se enoglasno ugotovi. Predsedstvu se naroča, da v smislu stavljenih predlogov takoj vse potrebno ukrene.

Vabilo »Saveza poštanskih, telegr. i telef. namještenika u Beogradu« na kongres, ki bo 13. julija 1921, se vzame v vednost. O naši delegaciji za ta kongres se bo sklepalo na eni prihodnjih sej.

Ad 1: Na glavno skupščino v Zagreb, ki bo 19. junija, se odpošljeta na stroške »Zveze« dva delegata in sicer tovariša Urbančič in Bavdek.

Ad 2: V veselični odsek so bili izvoljeni sledeči tovariši: za predsednika Klavara; kot odborniki pa: Potokar, Luzner, Martelanc, Penko, Kovačič, Mohorčič, Gruden, Apih, Ban ter tovariši Rakovec in Ciuha. Odbor se naj prej ko mogoče konstituira.

Veselica naj se priredi prve dni avgusta in naj se o načrtu ob pravem času »Zvezi« poroča.

Ad 3: Sprejme se predlog, da se naprosi dr. Tekavčiča, advokata v Ljubljani, ako sprejme pravno zastopstvo »Zveze« in njenih članov, ter pod kakimi pogoji.

Ad 4: Stavijo se na predsednika razna vprašanja in interpelacije, na katera poda predsednik pojasnila in obljubi posredovanje na pristojnih mestih.

Ruskim beguncem, ki jih je poštno ravnateljstvo začasno zaposlilo, se dovoli pri gospodarskem odseku »Zveze« kredit po največ 600 kron. Vsak dolg se mora poravnati v treh mesecih. Razen tega plača vsak pri vstopu po 100 kron, ki pa se ne smejo obremeniti, a se pri izstopu poračunijo ali vrnejo.

Predsednik poroča o nujnem nakupu še enega čevljarskega stroja v znesku 5800 kron, kar se naknadno odobri.

Stavljeni prošnji čekovnih uradnikov za 1000-kronski prispevek za delno kritje stroškov, ki jih je imela njihova delegacija pri potovanju v Beograd, kamor so se podali zaradiboljšanja gmotnih razmer čekovnega uradništva, se ugotovi.

Predsednik društva poštne uradnikov in uradnic je bil naprošen za pojasnilo, zakaj se odborniki omenjenega društva niso udeležili zadnje seje. Poda pojasnilo, ki se vzame v vednost. O zadevi je bila še kratka debata, na kar je predsednik ob 22. uri sejo zaključil.

Tajništvo.

Gospodarski in stanovski del.

Dvoje stvari.

Dovolite, da se dotaknem dveh stvari, za katere naj bi se zavzela »Zveza« prej ko mogoče oziroma da prosim za obvestilo ako se je že kaj v tem pogledu storilo.

1. Dnevnik »Naprej« z dne 19. junija t. l. je prinesel članek o »Reformi delavskega bolniškega zavarovanja in starostnega zavarovanja«, ki bi naj stopila že 1. avgusta t. l. v veljavo. Po tej naredbi se bodo seveda zopet zvišali mesečni prispevki, prispevala pa bosta delodajalec in delojemalec vsak s polovičnim zneskom. Torej nova bremena tako za predstojnike uradov kakor tudi za poštne slé.

Sem za pravično zavarovanje, a ne za tako, kakor ga prakticirajo sedanje poslovalnice okr. bol. blagajne. Pri pobiranju prispevkov so skrajno točni, ako potrebuje zavarovanec podpore, se mu pa delajo vsakojake ovire. Brez priporočenega pisma sploh ni mogoče doseči kakega izplačila. Prepričan sem, da prispevki poštne uslužbenec ogromno prekašajo izplačila podpor itd., ki jih resnično dobe naši zavarovanci od teh poslovalnic iz enostavnega vzroka, ker med pošt-nimi slugami nimamo preveč malkontentev. Čemu naj se potem maste z našimi prispevki razni delamrzní ljudje in simulanti po raznih tvornicah, rudokopih itd.? Oglasil se je sicer že nekdo v »Poštn. Glasniku« s klicem po lastni bolniški blagajni, a samo pri tem ne sme ostati. *Treba je nemudoma ustanoviti lastno bolniško blagajno in naj se tega loti »Zveza« sama ali pa, kar je še boljše poštno ravnateljstvo. Tudi trgovski nameščenci imajo svoje bolniške blagajne (n. pr. v Celju), zakaj bi potem ne šlo pri nas. In če bi bili v začetku tudi večji prispevki, kakor pri sedanjih bolniških blagajnah. Nič ne škodi. Prispevki ostanejo v naši evidenci. Mislim, da bi bilo najbolj ugodno, da se poprimemo te stvari sedaj, ko stopa na vidik reforma zavarovanja.*

2. Dnevnik »Jutro« je pred kratkim prinesel notico iz Beograda, da se študira vprašanje o upoštevanju vojaških let v službeno dobo. Upal sem, da je stvar že rešena, a kakor vse kaže, se bo o tem vprašanju še dolgo, dolgo časa poročalo, do ogabnosti, po vseh časopisih, da se »zadeva študira«, »predlaga«, »uvideva upravičenost«, naši zastopniki so predlagali, »danes je urgiral ta in ta«, »včerajšnji ministrski svet se je bavil«, »pomisleki fin. ministrstva« itd., kakor že začenjajo vsa taka temna poročila in se nadaljuje naš križev pot po časopisih v javno zabavo milijonarjev, vojnih dobičkarjev in verižnikov, dokler se naposled ne izkaže, da je bila cela zadeva mistifikacija javnosti z običajnimi dementi. Sicer se je pa križev pot končal s tem, da so Krista pribili na križ! — —

V imenu vseh onih nesrečnejšev, ki so bili že kot poštni uslužbenci potrjeni k vojakom in so morali odslužiti 3 letno aktivno vojaško službo, za časa svetovne vojne pa ves čas mobilizirani, izgubili na raznih frontah zdravje in tudi gmotno škodo, nujno prosim, da se »Zveza« zavzame tudi za nas in da se odpravi ta vnebovpijoča krivica. Ako je mogoče, da se z matematično natančnostjo upošteva vojaška službena leta vojaškim in orožniškim certifikatistom, ki so nota bene prostovoljno služili, imajo večinoma ljudskošolsko izobrazbo in so kot dalje služeči podčastniki igrali vlogo »velikega gospoda« — okusil sem njihove persekucije na lastni koži — čemu bi naj bili potem mi manj vredna raja, ko imamo razen tega še najmanj predpisano splošno izobrazbo? Pri uredbi o pragmatizaciji nepragmatičnega poštnega uradništva nismo samo moralno, ampak tudi gmotno zopet občutno tepeni!

N. pr.: Napravil sem 13. aprila leta 1909 oficijantski izpit v dveh predmetih z odličnim uspehom, služil 6 mesecev pri pošti, nato tri leta aktiven vojak brez vsake poštna plače, potem zopet pri pošti do mobilizacije, nato do prevrata vedno pod orožjem. In takih tovarišev je več. — Mogoče bi se pa dalo še v zadnjem trenutku kaj doseči, preden se izdajo dekreti. Prosim, zavzemite se tudi enkrat malo za nas! Stvar je že itak dovolj dolga — ad calendae graecas! Gobec, poštar.

Razne vesti.

Na tajništva naših organizacij! — Dvakrat smo že opozorili v našem glasilu na spremembe pri članstvu in prosili, da bi jih nam tajništva vsake organizacije prvega vsakega meseca naznanili. Ker pa do sedaj še ni došlo od nobene organizacije tako sporočilo, opozarjamo na to ponovno. — Velikega pomena je, da ima zveza zares vedno natančen kataster vseh članov, ki so pri posameznih organizacijah včlanjeni. To pa iz teh razlogov: 1. Pri vlogah za posredovanje pri oblastih se oziramo le na take tovariše, ki so člani naših organizacij. Ako tedaj kdo preneha biti član in nam to ni znano, podpiramo pri tem ljudi, ki nas poznajo samo v sili. 2. Tovariši se obračajo na gospodarski odsek v Ljubljani ali v Mariboru. Ako kdo pri nas ni vpisan, ker ga kaka organizacija ni prijavila, je pa vendar član organizacije, mu odklonimo pravico do teh ugodnosti in tovarišu se godi krivica. Prav tako je mogoče nasprotno, da ljudje, ki niso več člani, še nadalje uživajo dobrote gospodarskega odseka, ker nam organizacija ni javila njih izstopa. 3. Velike važnosti je, da vemo vedno natančno, kje so naši ljudje uslužbeni, to pa iz razlogov, ki jih tu ne moremo navajati. Zato je potrebno, da se nam tudi vsaka premostitev javi. 4. Tudi je važno to zaradi kontrole pri plačevanju članarine od strani organizacij itd. Navedli bi lahko še več točk, a naj zadostuje to, ker smo uverjeni, da bodo tajništva vsakega prvega v mesecu gotovo storila svojo dolžnost. »Zveza«.

»Društvo jugoslov. poštnih uslužbencev« v Mariboru je imelo dne 12. junija izredni občni zbor s sledečim dnevnim redom:

1. glasovanje glede razpusta društva;
2. sklepanje o uporabi društvenega premoženja, če se društvo razpusti;
3. ime, delokrog in obseg nove organizacije ter sestava in volitev njenega odbora.

Ker je bilo v smislu društvenih pravil premalo navzočih oziroma zastopanih članov za pravočasno sklepanje o razpustu, bo v nedeljo dne 17. julija ob pol 10. uri v mali dvorani Narodnega doma končni tretji občni zbor z

istim sporedom. O tem se obveščajo vsi člani z vabilom na obilno udeležbo, da se ta važna zadeva reši na občno zadovoljnost. Odbor.

Iz vrst poštnih slug na deželi nam pišejo: Ni je kategorije javnih nameščencev, ki bi bila tako zapuščena in malo uvaževana, kakor smo podeželni poštni slugi, ali kakor nas že nazivljejo, selski slugi. Imajo nas kot privesek ali kot je zadnjič v »Našem Glasu« nekdo dobro povedal, za nekakega »Gašperčka«. Mi se dobro zavedamo svojih pravic, kakor vse druge kategorije. Žal smo imeli do danes, rekel bi, vezane roke. Nimamo prilike, da bi se shajali, ker smo tako razkropljeni kot izgubljene ovce. Nimamo onih pravic, katere imajo naši kolege pri erarnih poštah. Pri nas ne dobiš niti 24 ur dopusta. Delaj in garaj, dokler ne pride hudič po tebe. Oprostite za mili izraz. Če prosiš po dolgih 15 letih za nekaj dni dopusta, ti odgovore: Dopust se vam dovoli na vaše stroške in na vašo odgovornost. Za to veliko milost pa še kolek za dve kroni. Sveta tretja božja oseba, pridi na pomoč! Najnižji hišni hlapec ima danes zasigurano pravico do gotovih dni letnega dopusta, poštni slugi na deželi pa še do danes nismo toliko vredni vkljub temu, da imamo premnogi po 14 ur in še več službe na dan. Kje tiči vzrok, da smo še toliko zapuščeni, je na dlani. Ker se še do danes precejšen del naših tovarišev ne zaveda in ne zna ceniti naše stanovske organizacije, v kateri je edini naš up na boljše čase. Tovariši po deželi, prosimo vas širom Slovenije, roko v roke oklenimo se vsi brez izjeme naše organizacije, drugače smo izgubljeni. Kakor poročajo listi, tudi naš »Poštni Glasnik«, je ministrski svet sklenil in je že podpisana naredba, s katero se poštarji in uradništvo obojega spoja uvrste med državne nameščence. O nas slugah se še molči kakor grob. Vprašamo: Ali mi ostanemo še naprej, kar smo bili? Čas je že, da nas uvrste v vrsto erarnih slug. Delamo isto delo. Ista odgovornost, isti gospodar. Lahko trdim iz bogatih izkušenj, da smo deželni poštni slugi ponajveč bolj izpostavljeni raznim vremenskim nezgodam in drugim neprilikam. Kar se je sedaj izpolnilo našim bivšim tovarišem onkraj meje, je pri nas tudi mogoče. Sploh bi pa bil čas, da bi se naslov sluga izpremenil v poduradnika, kakor je že zadnjič nekdo priporočal v št. 19 in 20 »Našega Glasa«. To bi ne škodovalo državi in ne uradnikom. Če bi slugi to dosegli bi vsak svojo službo še vestneje opravljali. Če bi drugače ne šlo, naj bi se imenovali vsaj oni, ki imajo vsaj 10 definitivnih let za seboj, torej starejše moči. Marsikateri tovariš, ki je pri pošti osivel, bi v tem dobil nekako zadoščenje za svoj trud.

Popravek: V zadnji številki se je v kritiki o »Hughesovem brzovarnem aparatu« vrinila pomota. V drugem odstavku, druga vrsta bi morala biti beseda letvica mesto lestvica.

Listnica uredništva.

Tovarišu T. v Mariboru: Snov, ki jo obdelujete v Vašem članku, je preveč obširna in preveč posneta gd drugod. Ljudje se pritožujejo, da je predolgočasna. Zato je žal ne moremo več priobčevati. Potrebujemo izvirlnih dopisov.

Odgovorni urednik Janko Tavzes, višji poštni oficijal, Ljubljana.
Izdaja »Zveza poštnih organizacij za Slovenijo« v Ljubljani.
Tiska »Zvezna tiskarna« v Ljubljani.

Pisalne stroje „Remington“ in
namizne telefonske aparate,

nudi tvrdka ⁽⁵⁴⁾

R. A. KREGAR, Ljubljana, Sv. Petra cesta 21 - 23.



Kdor še lista, ni naročil,
naj to stori takoj!

FRAN ŠKAFAR ⁽⁵⁶⁾

Ljubljana, Rimska cesta 16

se priporoča za vse stavbene in pohištvene mizarske izdelke.

Zaloga pohištva!

Solidne cene!

Zaloga raznega usnja priporoča
ANDREJ SEVER

V LJUBLJANI, Prešernova ulica 9,

(Restavracija Perles). ⁽⁵⁵⁾

Modna in športna trgovina za dame in gospode

P. Magdič, Ljubljana

nasproti glavne pošte. ⁽⁴⁵⁾

Največja izbira damskih oblek, bluz, plaščev in nakitnih predmetov, dalje klobukov za gospode, perila, kravat in drugega.

Trgovina usnja
Anton Kunstek

Ljubljana, Kopitarjeva ulica števil. 4

priporoča svoje veliko zalogo usnja
v vsaki množini.

⁽⁵¹⁾ Cene solidne in nizke.



Nabirajte oglase! To priporočamo
zlasti tovarišem poštarjem na deželi.
Pišite v „Poštni Glasnik“!
Vsak dopis dobrodošel!

I. JAX & SIN, LJUBLJANA

DUNAJSKA CESTA ŠTEV. 15

priporoča svojo bogato zalogo



ŠIVALNIH STROJEV

za rodbino in obrt. ⁽¹⁵⁾

Stroji za pletenje
Pisalni stroji „Adler“

Vozna kolesa

Styria Dürkopp
Orožno kolo (Waffenrad)

Ceniki zastoj in franko.

Naročajte in razširjajte
„POŠTNI GLASNIK“!

Trgovci! Trafikanti!

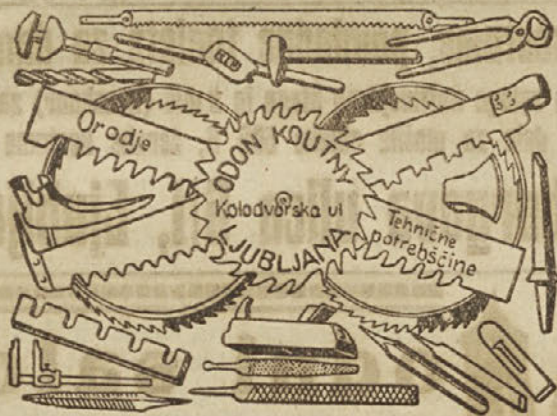
POZOR!

Cigaretni papir, stročnice, Oleschau papirčke z vodotiskom, pisalni papir, rokavice, sukanc, bombaž, kremo, ličilo, konjske ščetke, vezalke, sesalke, plavila ter vsako vrsto galanterijskega in manufakturnega blaga kupite najceneje in po konkurenčnih cenah pri

(35) **tvrdki**

Oroslav Certalič, Ljubljana,

Sv. Petra cesta št. 33



(36)

A. & E. SKABERNE

Ljubljana, Mestni trg 10

Veletrgovina z manufakturnim blagom, pleteninami in perilom

Priporoča svojo bogato izbiro raznovrstnega suknenega, volnenega, svilenega in perilnega blaga. — Dalje različne trikotaže, nogavice, perila za čame in gospode itd.

(22)

Cene primerne!

Solidna postrežba!

F. Pečenko

Ljubljana
Turjski trg

Trgovcem v Jugoslaviji!

Galanterija — Pletenine

(47)

V zalogi:

Aida

Lucia

Jolanda

Kvačkanec

Znamivaneč

Platno za

rjube

Kordsant

i. t. d.

Sukanec

Vezalke

Nogavice

vseh vrst.

Najnižje

cene,

ker iz prve

roke.

Velika zaloga **novih dvokoles** različne pneumatike tudi za otročje vozičke, šivalni stroji in vsakovrstni deli po ceni pri Battel-u, Ljubljana, Stari trg 28 Sprejemajo se dvokolesa, otročji vozički, šivalni stroji itd. v popravo. (48)

Mehanična delavnica Karlovska cesta št. 4.



(10)

J. FON, Stari trg 6, Ljubljana

trgovina mešanega in delikatesnega blaga priporoča cenjenim odjemalcem kavo, riž, olje, čaj, likerje itd. po najnižjih dnevnih cenah. (50)



M. Ruštrin

Tehnični, elektrotehnični in gumijevi predmeti vseh vrst na drobno in debelo. — Glavno zastopstvo polnih gumijevih obročev za tovarne automobile tovarne Walter Marting. — Autogaraže in autodelavnice s stiskalnico za montiranje gumijevih obročev pod vodstvom inženirja v centrali, Ljubljana, Rimska cesta 2. — Prevozno podjetje za prevoz blaga celih vagonov na vse kraje, za kar je na razpolago 10 tovornih avtomobilov

Centrala:

Ljubljana,

Rimska cesta št. 2.

Podružnice:

Ljubljana, Dunajska cesta 20, tel. št. 470.

Maribor, Jurčičeva ulica 9, telefonska št. 133.

Beograd, Knez Mihajlova ulica broj 3. (40)

JUGOSLOVANSKI KREDITNI ZAVOD

r. z. z. o. z.

Marijin trg števil. 8.

V LJUBLJANI.

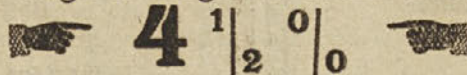
Wolfova ulica števil. 1.

Podružnica v MURSKI SOBOTI in DOLJNI LENDAVI.

Poštni čekovni račun števil. 11.323. Telefon števil. 54.

Brzjavni naslov: Jugoslovanskikredit, Ljubljana.

SPREJEMA hranilne vloge in vloge na tekoči račun ter jih obrestuje po

Hranilne vloge se izplačujejo
brez odpovedi

4 ¹/₂ ⁰/₁₀₀
Hranilne vloge z odpovednim ro-
kom se obrestujejo po dogovoru.

čistih brez odbitka. Izvenljubljski vlagatelji dobe poštne položnice. (40)

Denarni promet v lanskem letu: 128,000.000 K. — Jamstvena glavica 2 in pol milijona K.

vrška Josip Petelinc □ Ljubljana

(10)

Sv. Petra nasip št. 7

Tovarniška šivalnih strojev v vseh opre-
zaloga — šivalnih strojev mah, mate-
rijal kot pred vojno. — Igle, olje in vse posa-
mezne dele. — Galanterijo, modno blago, no-
gavice, srajce, na debelo in drobno.

Ugodni plačilni pogoji

Kdor hoče imeti res s pravimi predvojnimi barvami
prepleskano hišo naj so obrne edino le na tvrsko

TONE MALGAJ

31

pleskar in ličar

Ljubljana Kolodvorska ulica števil. 6

Priporoča se trgovina z mešanim blagom

FRIDERIK ŠERBEC

(20)

LJUBLJANA STARI TRG ŠTEV. 4.

Trgovina O. BERNATOVIČ

priporoča največjo izbiro najnovjših, najfinejših in najcenejših
oblek za gospode, dame in otroke

LJUBLJANA, MESTNI TRG ŠT. 5—6. (24)

Najmodernejše obleke, površnike za gospode, kostume, pomladne toalete za dame.

Obratovanje oblek, moderniziranje kostumov v osmih dneh.
Uradništvu obleke na obroke!

Lastna zaloga najfinejšega blaga in ž mic (Rosshaar) za obleke.
Cene delu za moške obleke 600 K, ženske kostume 650 K.

(30)

S. Potočnik, Šelenburgova ulica 6/I, Ljubljana.

Iz Havre v Ameriko samo 6 dni

Edina najkrajša črta preko Havre, Cher-
bourg in Antwerpen v Newyork. — Vozne
listke in zadevna pojasnila izdaja edino
koncesijonirana potovalna pisarna

(21)

Ivan Kraker

v Ljubljani

Gospovetska (Marije
Terezije) cesta 13
(Kolizej)



Žepne, stenske, nihalne. kuhinjske ure,
budiljke, zlatnino in srebrnino
kupite najceneje pri tvrdki (43)

IVAN PAKIŽ v Ljubljani, Stari trg števil. 20.

Modni salon Stuchly-Maške

Židovska ul. 3 LJUBLJANA Dvorski trg 1

Priporočamo veliko izbiro najnovjših svile-
nih klobukov, čepic in slam-
nikov za dame in deklice

Popravila točno in ceno
Žalni klobuki vedno
v zalogi (18)



Vse potrebščine za šivilje in krojače dobite najceneje
in dobro pri

T. EGER-ju

(36)

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 2.

Tukaj se ne preceni! Prijazna in točna postrežba!